

Västmanland
V Lövsta socken i Västmanland län.

Anmärkingar av Linnar Eriksson Byggeb.

Vesterlövs socken

Samborna till Julseder.

På julaftonsmorgonen skulle man utrycka kl 4 ä köra hem foder från de lador, som funnos ute på ägorna, för det skulle vara stor välsignelse med det fodret.

Man reste utrycka en stäng, på vilken satt en stjärna av granris. Stängen stod på gården.

Så bar man in råghalm, som lades på golvet och som fick ligga där öfver julhelgen. (55.)

Ljusen skulle vara tända öfver julhelgen och om de slocknade skulle det betyda någon död innan nästa års slut i det huset.

På juldagen skulle man inte få arbeta med någonting. Blott ge djuren mat men inte kasta ut gödseln hos dem. Men på annandagjul skulle man utrycka tidigt och kasta ut gödseln hos dem. De som fick ut gödseln först skulle ha lätt för att arbeta under nästa år.

Julrim på julaftonen. T. ex. "De är försent att rimma, när man ätit en timma." "Jag sitter vid ett nät och äter min gröt." Då skall den andra svara, som sittit bredvid: "Ja jag sitter vid ett få, ä gär så må!" "Gröten är

2
både fläcken och krusu, så den som har kokan är både loppu och lusu! Gröten är vit, nu sticker jag dit!"

De som kom först hem i byn från kyrkan jultorgonen han skulle hinna först med allting under nästa år.

På dem som på juldagen gick omkring i gårdarna utan att vara bjudna hängde man en präse, som kallades för askpräsen.

Folktro - sed.

När räven skriker, betyder det, att man snart skall få regn. Likaså när katten och hunden äter gräs, så blir det regn.

När tikugglan flyger nära någonting och skriker, så betyder det, att det snart skall bliva någon död där.

Om man hittar en fyrklöver, så skall man få det man önskar.

När det är starkt norrskens, så betyder det, att man snart skall få starkt nederbörd.

När man släpper ut kreaturen om våren på bete i skogen, så skall man göra kors i dörrposten och så ska kreaturen hoppa över stäl, så att inte rovdjuret skall kunna riva ihjäl dem eller så att de icke fastna och

bryta benen av sig i skogen.

När man blir ormbiten, så ska man vara kvick och dricka vatten för ormen, så skall det inte vara så farligt.

Om man slår ihjäl en orm, så skall man komma att se ormar för järnan det året.

När man skall taga bort vårta så skall man draga en ullgarnsändan över vårtorna och göra en knip på den och gömma den i en görelshög, och när den har rutnat, skall vårtorna gå bort.

Käl sax eller kniv skall man inte giva till den man ha kär; för då skall kärleken snart vara slut.

Det skulle vara lycka om det var fint väder på bröllopsdagen. Men om det regnade skulle det brudparet bliva rikt.

Det är en gammal man i närheten utav mitt hem, som mätlikskaror, som ingen annan ser, fast man har sällskap med honom, och han går åtsidan för dem och han ser, vilka personer, som är med, så då vet han, var det skall bliva någon död, men ha

4
4
talar aldrig om vilka de äro. Hans
namn är Anders Persson.

När den sjuke börjar jloca-
jä täcket, betyder det att han snart
blir död.

När det blir någon död, så
stannar man klockan.

Om, när man kör till kyrkan
med liket, någon skjuts drar sig b.
efter i skaran, så att det blir ett
mellanrum, så skall det bliva n-
gon död snart i den släkt som
de vilka åka i vagnen tillhöra.

Om man skulle hitta på en
spik i en likkista och om man
då sätter den i ett fotspår, där
någon människa har gått fram,
så skall man kunna få den män-
niskan att stanna på den plats
den befinner sig.

När man säljer grisar,
skall man aldrig låta något ut-
det som grisen ligger i följa me-
för då skall svinturen vara b-
or.

När man springer ikring
en människa och den står stilla
utan att följa med ikring, så ska
hon inte växa något mer.

Kär man höll på med kolning
av mular och man låg och vaktade
på dem så de ej skulle börja slå
av sig stybben och vilja brinna
kunde de som låg och vaktade be-
va väckta utav något som rojade

Kär skatoerna går på går-
slen och går så nära att de gå
ända upp på trayjan, skall det
komma främmande.

Kär man är ute och går
eller åker och möter kvinnfolk
förr än man möter tre karlar, så
skall det icke gå bra tills man
kommer hem igen.

Hemma på min gård i Rj
V Lövesta finnes en älvkvarn, där
gummorna gick och smorde och
hadde varjehanda läsningar och be-
svärjelse för sjukdomar på mäni-
niskor och djur för att de sku-
le bliva botade. stunn så sent
som på 1800 talet funnos de som
övade detta. De offerade penningar
och varjehanda småsaker, som de
lade i det runda hål, som blivit
uppnött i stenen vid smärjelsen.